

**Zamówienia podprogowe
z uwzględnieniem Centralnego
Rejestru Umów + wzory
do pobrania**

Wydanie 3.

Wprowadzenie

Zamówienia podprogowe często są traktowane z lekceważeniem, jako te o niższej wartości i mniejszym znaczeniu. Taki pogląd można podważyć na kilka sposobów.

Po pierwsze, każde z udzielanych zamówień podprogowych odrębnie jest oczywiście stosunkowo niewielkie, jeżeli spojrzeć z perspektywy największych kontraktów infrastrukturalnych. Jednak w 2024 r. cały rynek zamówień podprogowych (do progu 130 000 zł netto) był wart 75,6 mld zł, tymczasem wartość wszystkich zamówień udzielonych w 2020 r. na podstawie przepisów PrZamPubl wyniosła ok. 330,4 mld zł, jak wynika ze „Sprawozdania Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych o funkcjonowaniu systemu zamówień publicznych w 2024 r.” (<https://www.gov.pl/web/uzp/>). Biorąc więc pod uwagę udział w rynku i wartość zakontraktowaną, **zamówienia podprogowe stanowią duży fragment systemu zamówień publicznych.**

W związku z podniesieniem od 1.1.2026 r. progu stosowania PrZamPubl do 170 000 zł netto istotność zamówień podprogowych zyskuje na znaczeniu. Spod obowiązku stosowania przepisów PrZamPubl wyjęto kolejne postępowania, a realne skutki tego zjawiska (wyrażone w liczbach – liczby postępowań i wartości zamówień) będą znane dopiero po sporządzeniu sprawozdania o funkcjonowaniu systemu zamówień publicznych za 2026 r.

Po drugie, **zamówień podprogowych udziela każdy podmiot, który spełnia przesłanki bycia zamawiającym w rozumieniu PrZamPubl.** Zgodnie z szacunkami UZP liczba zamawiających w 2024 r. wyniosła ok. 32 000, z czego 17 000 – zamawiających tylko na podstawie wyłączeń ustawowych bądź korzystając z przepisów dotyczących udzielania zamówień na usługi społeczne i inne szczególne usługi. Przeważająca większość spośród tych ponad 17 000 podmiotów to zamawiający udzielający **wyłącznie** zamówień podprogowych.

Po trzecie, **istotność zamówień podprogowych wynika ze stosunkowo wysokiego poziomu ich deregulacji** albo ujmując rzecz prościej – ze znacznej elastyczności w doborze metod ich udzielania. Przez część zamawiających brak sztywnych regulacji jest traktowany jako niemalże próżnia prawna i źródło niepewności co do prawidłowego zachowania, dla innych z kolei – stanowi możliwość dokonywania racjonalnych zakupów publicznych, bez biurokratycznego gorsetu i coraz głębszego bezmiaru obowiązków, których celowości i sensowności nie podzielają. Pochodną tego zróżnicowania postaw zamawiających jest, z jednej strony, skrajnie rozbieżna treść ich regulacji wewnętrznych dotyczących zamówień podprogowych, a z drugiej, jako jej odbicie – odmienne podejście licznych instytucji kontrolnych zajmujących się zamówieniami podprogowymi. Do tego należy dodać całkowicie autonomiczne regulacje dotyczące udzielania zamówień współfinansowanych ze środków UE, stanowiących „państwo w państwie” zamówień podprogowych.

Niniejsza książka zawiera również oddzielny rozdział dedykowany wyłącznie nowemu obowiązkowi rejestrowemu, wprowadzonemu ustawą z 4.12.2025 r. zmieniającą ustawę o zmianie

ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2025 r. poz. 1844), który po wielu zmianach i dostosowaniach otrzymał ostateczny kształt prawny. Obowiązek rejestrowy dotyczy umów zawieranych przez jednostki sektora finansów publicznych i zawiera w sobie znaczny potencjał rozbieżnych interpretacji, choć został on znacząco zredukowany względem poprzedniej wersji przepisów o radykalnie niskiej jakości.

Biorąc pod uwagę wszystkie wymienione okoliczności oraz mając świadomość, iż na rynku wydawniczym nie ma aktualnego opracowania dotyczącego zamówień podprogowych wraz z rejestrem umów, oddajemy do rąk Czytelników książkę w takim kształcie. Ważny systemowo temat powinien bowiem spotkać się z próbą jego praktycznego usystematyzowania.

Arkadiusz Szyszkowski

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl